

Návrh na Cenu předsednictva ČLS JEP, z.s. za vědecké práce

- ☐ monografie / učební text (včetně elektronických vydání)
- ☒ původní vědecká nebo souborná publikace v odborném časopisu

Návrh za OS;SL:	Společnost rehabilitační a fyzikální medicíny ČLS JEP (SRFM ČLS JEP)
Autor/Autoři:	Gal O., Baude M., Deltombe T., Esquenazi A., Gracies J.-M., Hoškovcová M., Rodriguez-Blazquez C., Rosales R., Satkunam L., Wissel J., Mestre T., Sánchez-Ferro A., Skorvanek M., Tosin M.H. de S., Jech R.; MDS Clinical Outcome Assessments Scientific Evaluation Committee and MDS Spasticity Study Group
Název publikace:	Clinical Outcome Assessments for Spasticity: Review, Critique, and Recommendations
Vyšlo: (nakladatelství, časopis)	Movement Disorders, 2025, s. 1–24. DOI: 10.1002/mds.30062
ISBN/ISSN:	ISSN: 0885-3185; eISSN: 1531-8257; DOI: 10.1002/mds.30062

Přiložte 1 originál publikace (u monografie), pdf soubor (u článku).

Zdůvodnění:

Tato souborná publikace představuje metodologicky rigorózní, mezinárodní expertní hodnocení klinických nástrojů používaných k posuzování spasticity napříč neurologickými diagnózami. Autoři na základě rozsáhlého literárního vyhledávání identifikovali používané škály a kriticky posoudili jejich validitu, reliabilitu, citlivost ke změně a klinickou použitelnost. Práce vychází z přesného vymezení spasticity jako zvýšení rychlostně závislých napínavých reflexů a zasazuje ji do širšího konceptu deformující spastické parézy, v němž je nutné odlišovat spasticitu od spastické dystonie, ko-kontrakce, svalového zkrácení a dalších mechanismů svalové hyperaktivity.

Zásadním přínosem článku je kritické odmítnutí Ashworthovy škály a jejích modifikací jako nástroje pro měření spasticity v užším smyslu. Přestože jsou tyto škály dosud často považovány za „zlatý standard“, práce ukazuje, že hodnotí především odpor při pasivním protažení, tedy obecný svalový tonus, nikoli specificky rychlostně závislou reflexní složku. Výsledek může být ovlivněn zkrácením svalu, viskoelastickými změnami či dystonickou aktivitou, a proto Ashworthova škála a její varianty nedokážou spolehlivě rozlišit vlastní spasticitu od jiných složek spastické parézy.

Na základě standardizované metodiky Movement Disorder Society autoři formulují konkrétní doporučení: jako jediný klinický nástroj splňující kritéria pro doporučení identifikují Tardieuho škálu, zatímco další nástroje doporučují pouze s výhradami nebo je pro nevhodný konstrukt vyřazují. Práce má významný dopad pro klinickou praxi, výzkum i hodnocení účinku farmakologických, neurochirurgických a rehabilitačních intervencí.

Schválil výbor organizační složky na zasedání dne: 28.4.2026

Za správnost odpovídá:

MUDr. Michal Říha, Ph.D., MBA

Předseda

Společnost rehabilitační a fyzikální medicíny

Česká lékařská společnost JEP
odborná společnost
rehabilitační a fyzikální medicíny
Sokolská 31 - 120 26 Praha 2

.....
(Jméno, Příjmení)
podpis pověřené osoby OS;SL

